

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	21/02/23
Aelod / Swyddog Arweiniol	Y Cyng. Gill German / Geraint Davies
Pennaeth Gwasanaeth	Geraint Davies
Awdur yr Adroddiad	Lisa Walchester/ James Curran
Teitl	Prosiect Ysgol Plas Brondyffryn - adroddiad gwrthwynebiad Trefniadaeth Ysgol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn hysbysu Aelodau'r Cabinet ynglŷn â'r gwrthwynebiadau a gafwyd o ran yr Hysbysiad Statudol a gyhoeddwyd gan Gyngor Sir Ddinbych i gynyddu capasiti Ysgol Plas Brondyffryn o 116 i 220.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Adolygu'r adroddiad gwrthwynebu ac ystyried penderfyniad yr hysbysiad statudol

3. Beth yw'r Argymhelliad?

Gofynnir i'r Cabinet:

- 3.1 Adolygu'r Adroddiad Gwrthwynebu sydd ynghlwm fel Atodiad 2 i'r adroddiad hwn;
- 3.2 Ystyried p'un a yw'r broses statudol sydd wedi'i nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion wedi'i dilyn yn foddhaol;
- 3.3 Ystyried p'un a ddylid cymeradwyo'r cynnig a nodir yn yr Hysbysiad Statudol o ran cynyddu'r capasiti o 116 i 220 yn Ysgol Plas Brondyffryn;

3.4 Bod y Pwyllgor yn cadarnhau eu bod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les, Atodiad 1, fel rhan o'u hystyriaethau.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Mae hwn yn brosiect Band B yn rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu Llywodraeth Cymru, sef rhaglen Ysgolion a Cholegau'r 21ain Ganrif gynt. Amlinellwyd yr ymrwymiad i'r cynnig hwn mewn rhaglen Amlinellol Strategol, a gafodd ei chymeradwyo gan Lywodraeth Cymru ym mis Medi 2020. Roedd y rhaglen hon yn cynnwys dyraniad cyffredinol o £23.8 miliwn ar gyfer y prosiect hwn. Gan fod y prosiect hwn ar gyfer ysgol arbennig, bydd Llywodraeth Cymru, yn ddibynnol ar gymeradwyo'r Achos Busnes perthnasol, yn darparu 75% o'r cyllid a bydd Sir Ddinbych yn darparu'r 25% sy'n weddill yn unol ag ymrwymadau'r Cynllun Corfforaethol.
- 4.2. Mae Ysgol Plas Brondyffryn yn ysgol 3-19 oed sy'n cynnig darpariaeth arbenigol i ddisgyblion gydag awtistiaeth. Y llynedd bu i Gyngor Sir Ddinbych gwblhau cyfnod o ymgynghori ffurfiol o ran y cynnig i gynyddu capasiti Ysgol Plas Brondyffryn o 116 i 220. Bydd yr ysgol yn symud i adeilad pwrpasol newydd sbon i ganiatáu ar gyfer y cynnydd.
- 4.3. Ar 18 Hydref 2022 bu i Gabinet y Cyngor ystyried Adroddiad yr Ymgynghoriad a chytuno i symud ymlaen gyda'r cynnig gan newid y dyddiad gweithredu o 1 Medi 2024 i 28 Ebrill 2025.
- 4.4. Agorwyd y cyfnod Gwrthwynebu Statudol ar ddydd Mawrth 8 Tachwedd 2022 am gyfnod o 28 diwrnod, gan ddod i ben ar ddydd Llun 5 Rhagfyr 2022. Yn ystod y cyfnod hwn cafwyd 2 wrthwynebiad ar e-bost.
- 4.5. Mae'r gwrthwynebiadau yn canolbwyntio ar leoliad yr adeilad newydd, yn arbennig addasrwydd y safle, pryderon am draffig a cholli man gwyrdd, yn hytrach na'r cynnydd arfaethedig mewn capasiti. Mae'r Hysbysiad Statudol yn nodi 'fod y gweithrediad yn amodol ar gytuno ar safle, cael caniatâd cynllunio, cyllid ar gael a'r adeilad newydd yn barod'.
- 4.6. Wrth benderfynu ar y cynigion mae'r Cod Trefniadaeth Ysgol yn nodi bod rhaid i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau:
- ystyried a oes unrhyw gynigion cysylltiedig eraill;

- sicrhau bod yr ymgynghoriad statudol wedi ei gynnal yn unol â'r Cod hwn;
- sicrhau bod y cynnig wedi ei gyhoeddi yn unol â'r Cod hwn a bod yr hysbysiad yn cynnwys yr holl wybodaeth angenrheidiol;
- ystyried dogfen yr ymgynghoriad ac adroddiad yr ymgynghoriad;
- ystyried y gwrthwynebiadau a'r adroddiad gwrthwynebu ac unrhyw ymatebion i'r hysbysiad sy'n cefnogi'r cynigion;

4.7. Mae'r Cod Trefniadaeth Ysgol yn nodi'n glir "pan fo cynigion awdurdod lleol wedi cael gwrthwynebiadau ac angen penderfyniad o dan adran 53 o Ddeddf 2013, **ni** ddylai'r awdurdod lleol ystyried y cynigion hyn gyda meddwl caeedig. **Rhaid** i wrthwynebiadau gael eu hystyried yn gydwbodol ochr yn ochr â'r dadleuon o ran y cynigion ac yng ngoleuni'r ffactorau a nodir yn adran 1.3 - 1.4 y Cod hwn."

4.8. Wrth ystyried y cynnig dylai'r Cabinet gymryd ystyriaeth o'r ffactorau a amlygwyd yn y cod sy'n cynnwys ansawdd a safonau mewn addysg, yr angen am leoedd a'r effaith ar hygyrchedd ysgolion, adnoddau addysg ac oblygiadau ariannol eraill a'r ffactorau ychwanegol i'w hystyried wrth baratoi, cyhoeddi, cymeradwyo neu benderfynu ar gynigion ar gyfer ad-drefnu Darpariaeth AAA (ADY) fel nodir yn y Cod Trefniadaeth Ysgol.

4.9. Hefyd, yn unol â Deddf 2013, mae angen i'r Cabinet roi ystyriaeth lawn i'r amcanion a gafwyd gan y Gymuned i'r cynnig. Caglwyd y gwrthwynebiadau mewn Adroddiad Gwrthwynebu sy'n nodi manylion y gwrthwynebiadau a gafwyd ac ymateb yr awdurdod lleol i'r pryderon hyn. Mae hwn wedi ei atodi fel Atodiad 2.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau

5.1. Mae'r prosiect yn gysylltiedig â'r thema "Sir Ddinbych sy'n dysgu ac yn tyfu" yn y Cynllun Corfforaethol 2022-2027 newydd a fabwysiadwyd - trwy ddarparu adeiladau a chyfleusterau o ansawdd uchel, gan weithio mewn partneriaeth â Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu Llywodraeth Cymru ac i gefnogi ysgolion i symud i fod yn Ysgolion Cymunedol, yn darparu amrywiaeth o wasanaethau a gweithgareddau i helpu i fodloni anghenion disgyblion, eu teuluoedd, a'r gymuned ehangach.

5.2. Bydd yr adeilad newydd yn cyfrannu at nod y Cyngor i fod yn ddi-garbon net erbyn 2030. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y bydd gofyn i brosiectau

adeiladau newydd, o 1 Ionawr 2022, ddangos eu bod yn bodloni targedau digarbon net. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi y byddant yn ariannu hyn yn llawn yn unol â'r meincnodau maent wedi'u nodi. Bydd hyn yn ffurfio rhan o'r achos busnes wrth i'r cynllun ddatblygu ac wrth i'r costau ddod yn fwy eglur.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Bydd cost isel iawn i'r Cyngor mewn perthynas â chyhoeddi'r adroddiad Gwrthwynebu.
- 6.2. O ran y gwaith adeiladu, rydym ar hyn o bryd yn rhagweld y bydd y costau'n cynyddu y tu hwnt i'r dyraniad cychwynnol o £23.8 miliwn. Mae hyn yn unol â'r pwysau ehangach ar gostau adeiladu sydd wedi cynyddu'n sylweddol. Bydd opsiynau gwerth peirianeg hefyd yn cael eu harchwilio er mwyn sicrhau cyn lleied o gynnydd â phosibl, ond mae'n annhebygol y bydd y rhain yn gwrthbwysu unrhyw bwysau chwyddiant. Bydd yn rhaid i'r Achos Busnes Amlinellol a'r Achos Busnes Llawn a gyflwynir i Lywodraeth Cymru adlewyrchu'r pwysau hwn. Mae'n debygol y bydd yn rhaid defnyddio'r cyllid wrth gefn heb ei neilltuo fel rhan o raglen amlinellol Sir Ddinbych ar gyfer Band B.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

- 7.1. Gweler Atodiad 1 sydd ynghlwm - Adeilad newydd - Ysgol Plas Brondyffryn.
- 7.2. Prif gasgliadau'r adroddiad yw:
 - 7.2.1. Sgoriodd y cynnig 3 allan o 4 seren a 28/36,
 - 7.2.2. Mae'r cynnig yn ystyried dyfodol hirdymor yr ysgol wrth i'r galw am y mathau hyn o lefydd ysgol gynyddu. Bydd yr adeilad newydd yn caniatáu i'r ysgol ddefnyddio'r gofod yn hyblyg a darparu un safle i bob aelod o staff a disgyblion.
 - 7.2.3. Bydd yr adeilad ei hun yn helpu'r economi lleol ac yn rhoi pwyslais cryf ar fuddion cymunedol.
 - 7.2.4. Wrth i'r prosiect ddatblygu, mae'r asesiad wedi cael ei adolygu a'i ddiweddarau. Ymgynghorwyd â'r ysgol a swyddog arall o fewn addysg.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1. Mae'r prosiect ar raglen Grŵp Ardal Aelodau Dinbych fel eitem sefydlog ac felly darperir diweddariadau ym mhob cyfarfod.
- 8.2. Mae staff yr ysgol a Llywodraethwyr yn ymwybodol o'r prosiect ac wedi ymgysylltu â'r cyfarfodydd cynllunio gydag Wates.
- 8.3. Mae'r adran priffyrdd, cynllunio, hamdden a TGCh mewnol yn ymwybodol o'r prosiect a chafwyd adborth.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1. Fel nodwyd yn adran 6 bydd cost isel iawn i'r Cyngor mewn perthynas â chyhoeddi'r adroddiad Gwrthwynebu. Er bod y rhaglen wedi ei chymeradwyo mewn egwyddor bydd rhaid i'r oblygiadau cost ehangach a'r Achos Busnes ar gyfer y prosiect terfynol (gan gynnwys goblygiadau cyllid ar gyfer CSDd a'r rhaglen ehangach wrth symud ymlaen) fynd trwy'r Broses Cymeradwyo Cyfalaf newydd.

10. Beth yw'r peryglon ac a oes unrhyw beth y gallwn ni ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Mae'n rhaid i'r broses ymgynghori ffurfiol gael ei chwblhau ochr yn ochr â phrosesau cymeradwyo cynlluniau a chyllid yr adeilad newydd.
- 10.2. Y risg lliniaru yw y bydd y broses o benodi'r prif gontractwr yn ffurfiol ar gyfer y gwaith adeiladu'n digwydd ar ôl cwblhau'r broses ymgynghori ffurfiol. Felly pe bai gwrthwynebiad sylweddol i'r cynnig yn gynnar yn y broses, fe allai'r Cyngor oedi penodiad y prif gontractwr fel sy'n briodol.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

- 11.1. Mae Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol adolygu cynigion ysgolion a datblygu cynigion i aildrefnu darpariaeth ysgolion.